

## VASTEN 2019: 14 APRIL 2019 – PALM- EN PASSIEZONDAG

---

### Bezinning 7

Lezingen: Lk. 19, 28-40; Jes. 50, 4-7; Ps. 22 (21); Fil. 2, 6-11; Lk. 22,14; 23.56

## Waar vriendschap en liefde is, daar is God

Wij staan aan het begin van de meest indrukwekkende week van het christendom. Eén op drie mensen in de wereld noemt zichzelf christen. Als lid van deze familie sta je in een 2000 jaar oude traditie die veel sporen heeft nagelaten in de samenleving, slechte zowel als goede. Eeuwenlang was de liturgie van de Goede Week gericht op hernieuwing van geloof, verdiepen van liefde en opwekken van hoop.

### Dienende liefde

Vandaag wordt Jezus onthaald als een koning. Hij doet zijn blijde intrede in Jeruzalem. Deze blijde intrede bereidt de weg voor het vreselijke lijden: de calvarietocht naar Golgotha, de weg van het Kruis. Jezus kiest voor een koninkrijk van liefde, niet van macht. Hij is een Dienende Koning. Wij vergelijken de politieke, economische en andere drijvende krachten van onze samenlevingen met een ander Koninkrijk, één gebaseerd op een ander waardestelsel, één met een Grondwet die de machtigen van hun troon stoot, de hongerigen voedt, de armen vooraan plaatst en de gebrokenen geneest.

### Processies (optochten) zijn een vorm van protest

Processie van allerlei vorm, omvang en motivatie maken deel uit van onze menselijke cultuur. Geen protest is af zonder een 'processie'. Processies kunnen eenvoudig en informeel zijn, maar ook deze kunnen zeer betekenisvol zijn omdat ze vertellen wat er in het hart van mensen omgaat. Vele leden van Pax Christi en andere rechtvaardigheids- en vredesgroepen komen geregeld samen om vele vormen van onrecht aan te klagen in stil protest, door processies en stille tochten. Het zijn de zichtbare tekenen van verontwaardiging. Het is steeds een roep om verandering en verbetering voor mensen en hun milieu.

In vele delen van de wereld worden tijdens de Goede Week passiespelen en processies gehouden. Het in vraag stellen van het bestaan van God ten spijt, of van leven na de dood, in weerwil van alle recente negatieve berichten over kindermisbruik door geestelijken, blijft het verhaal over Christus' lijden, dood en verrijzenis de harten van honderden miljoenen mensen wereldwijd beroeren. Het unieke verhaal van Christus behoort niet slechts tot één geloofsovertuiging of tot de christelijke traditie, maar behoort de hele mensheid toe. Kerken en religies zijn slechts de instrumenten die naar Christus verwijzen.

Het verhaal van onschuldige slachtoffers van schijnprocessen spreekt aan omdat het vandaag nog steeds gebeurt. Wij verhullen nog steeds de waarheid, verdedigen onze eigen belangen en weigeren schadeloosstelling, wij liegen en bedriegen. Wij discrimineren nog steeds mensen, vertellen halve waarheden, leven van corruptie, laten afgunst en rivaliteit ons in de weg staan. Noem het en het gebeurt. Mensenrechten worden geschonden in vele situaties, veelal ten koste van de armen en de onschuldigen. De afgelopen decennia hebben ons verslagen en beelden laten zien van ongebreidelde

menselijke wreedheid en lijden. De barbaarsheid van oorlog wordt slechts geëvenaard door het geweld van de misdaad in een spiraal van vernietiging die onze wereld in gevaar brengt.

De kern van het passieverhaal is niet het benadrukken van de wreedheid van mensen, hoe ernstig ook, maar eerder het herdenken in geloof wie er geleden heeft en waarom Jezus hier doorheen ging, niet alleen uit vrije wil, maar ook met een gevoel van werkelijke vervulling.

### **Identificatie met de actoren in het verhaal**

Wij voelen ons verbonden met het passieverhaal omdat we ons met de verschillende actoren ervan kunnen identificeren:

1. Petrus bijvoorbeeld. Hij worstelt met zijn loyaliteit. Onder druk vinden velen onder ons het moeilijk om te kiezen wat het beste is. Wiens belangen dienen wij? Wat zijn de gevolgen van onze daden? Wij worstelen met normen en waarden, de keuze tussen een snelle reactie om ergens vanaf te zijn en de lange, moeilijke weg van eerlijkheid en solidariteit.
2. Kijk naar de rol van vrouwen in de Passie: wij herkennen daarin moeders die hun kinderen door geweld verloren zijn. Zij zijn een voortdurende oproep tot waarheid of alternatieve manieren om conflicten op te lossen. De toewijding van vrouwen te midden van de conflicten toont het bestaan van helende en liefdevolle handen voor de zieken, de beschuldigen of de vluchtelingen, alsook voor de verworpenen.
3. De Passie benadrukt ook de rol van de militairen, zij die bevelen moeten opvolgen waarin ze zelf niet geloven. De soldaten kwamen tot de conclusie dat hun geweld eerder tot grotere chaos kon leiden dan tot vrede omdat ze wisten dat we een goed en onschuldig mens tot een onverdiend einde brachten.
4. Noteren we ook de daden van de politieke leiders. Zij maken zich zorgen over wie het hoogst in de hiërarchie staat. Als Jezus beweert dat hij koning is, dan is hij een gevaar voor hun 'troon'. Het echte idee van leiderschap en een verschillend waardestelsel werd, en wordt nog steeds gezien als een bedreiging eerder dan een kans voor verandering en zelfevaluatie.
5. Velen onder ons houden van de milieuaspecten in het verhaal. De hele schepping is betrokken, van de Hof van Olijven tot zure druiven, van de ezel tot een haan en een lam. Net als de geboorte van Christus vertoont het verhaal van zijn lijden en dood kosmische proporties. Alles is beïnvloed door de keuze tussen vernieling of herstel van leven. Wij mogen dan al een paar palmbomen vernielen op Palmzondag, met de olie van de takken zalven wij onszelf voor de opdracht om globale levenskwaliteit te verbeteren.

### **Het passieverhaal gaat over u en mij**

Er is natuurlijk de Lijdende Dienaar zelf. Zoals alle onschuldige slachtoffers zegt hij niet veel in de langste evangeliëlezing van het jaar. In deze fase van zijn leven handelt hij in plaats van te spreken. Zijn stil getuigenis wordt een universele taal die altijd en overal begrepen wordt door alle culturen en rassen.

Het passieverhaal gaat over u en mij. Wij worden geroepen om zaken beter te maken, recht en rechtvaardig, om de weerloze te beschermen, de vreemdeling te verwelkomen, de gevestigde uit te dagen, om vrede te stichten. Wij moeten een einde maken aan de veralgemeende onverschilligheid die een cultuur van uitsluiting teweegbrengt, waardoor de armen, de gemarginaliseerden en de kwetsbaren hun recht ontnomen wordt, maar ook de kansen en de middelen die andere leden van de samenleving ter beschikking staan. Woorden zijn goed, maar niet voldoende! Woorden alleen zullen geen verandering brengen. Om verandering teweeg te brengen zullen wij van onszelf moeten geven. Er is nood aan daden.

Het Kruis maakt deel uit van de zoektocht naar authenticiteit en geloofwaardigheid. Van dat Kruis leren wij over begrippen als engagement, betrouwbaarheid, solidariteit en vertrouwen. In Bijbelse

termen heet dit Passie, in hedendaagse termen noemen wij dat liefde. Als er liefde is, dan is het leven waard geleefd te worden.

Ubi caritas et amor. Deus ibi est.
------------------------------------

Waar vriendschap en liefde is, daar is God
--

Het passieverhaal nodigt ons uit om de Goede Week te beginnen als een jaarlijkse retraite voor alle christenen. Wij keren terug naar de wortels van ons geloof en op deze wortels planten we een boom die leven geeft.

*Paul Lansu – Senior Policy Advisor Pax Christi International*

*Vertaling: Hugo Swinnen*